

Asia: VN/2465/2023

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuseruonnoksesta valtionavustukseksi tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Itä-Lapin kuntayhtymä (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) kannattaa valtionavustuksen ripeää toteuttamista valtioneuvoston asetuseruonnoksen mukaisesti tiedonvälitykselle ja uutismedialle vuonna 2023.

Tiedon saavutettavuuden ja tiedon katvealueiden välttämiseksi on vakavasti harkittava kyseisen kaltaisen tuen kehittämistä pysyväksi, jotta tiedon katvealueet voidaan välttää ja kansalaisten mahdollisuus yhdenvertaiseen tiedon ja uutisten saavutettavuuteen turvattaisiin.

Tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen tarkoitettun valtionavustuksen tehtäväksi on luonnoksessa määritelty tukea kattavaa ja yhteiskunnallisesti tärkeää tiedonvälitystä sekä monipuolista ja monimuotoista uutistoimintaa. Kattava ja monipuolinen tiedonvälitys sekä tiedon huoltovarmuus ovat erityisen tärkeitä nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa.

On erittäin tärkeää, että asetuksessa kiinnitetään huomiota alueelliseen ja paikalliseen tiedonvälitykseen. Valtakunnallisen median lisäksi tuen tavoitteena on varmistaa riittävä alueellisella ja paikallisella tasolla toteutuva tiedonvälitys sekä pyrkiä välttämään uutiserämaiden syntyminen. Media-ala on vaikeuksissa. Laadukkaan ja totuudenmukaisen uutisoinnin merkitys ja tarve kasvaa mutta tiedotusvälineiden tulot vähenevät mm. paperin hinnan ja jakelukustannusten noustessa.

Itä-Lapin asioista raportoi vain kourallinen journalistieja. Yleisradio ja maakuntalehti ovat keskittyneet maakunnan keskukseen Rovaniemelle. Erityispiirteenä myös se, että molemmat alueella ilmestyvät paikalliset lehdet, Kuriiri ja Koti-Lappi, ovat mainosrahoitteisia kaupunkilehtiä, vaikka toiminta-alue on pinta-alaltaan valtava ja pääasiassa harvaan asuttua aluetta. Ilman näitä

lehtiä alue olisi aidosti uutiserämaata ja siksi niiden tukeminen on perusteltua ja välttämätöntä. Koti-Lappi ja Kuriiri ovat korvaamattomia tiedonvälittäjiä Itä-Lapissa, erityisesti kunnille, seurakunnille, yhdistyksille ja yrityksille. Ne ovat korvaamaton elinvoimatekijä alueellaan.

Paikallislehdet ovat elintärkeitä myös ikääntyvän väestön tiedonsaannin kannalta. Lehdillä on merkittävä sosiaalinen, sivistyksellinen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen tehtävä puolustaa demokratiaa. Kansalaisten tiedonsaanti on turvattava. Itä-Lapin paikallislehdet ovat tärkeitä yhteiskunnallisten ja paikallisten asioiden edistäjiä sekä lisäävät arjen turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

Tuen myöntämisen perusteet on asetusluonnokseen harkittu asianmukaisella, tuen varsinaista tarkoitusta edistävällä tavalla. Valtionavustusta voidaan myöntää toimituksellista työtä tekevien henkilöiden palkkoihin ja freelance-palkkioihin. Toimituksellista työtä tekevien henkilöiden lukumäärää laskettaessa huomioidaan sekä palkkasuhteessa olevat henkilöt että freelance-palkkiot henkilötyövuosiksi muutettuina.

Mediatukeen on tarkoitus soveltaa EU:n de minimis –sääntelyä, joka merkitsee sitä, että yritysکوhtaainen enimmäismäärä avustukselle olisi 200 000 euroa. De minimis –sääntelyn 200 000 euron yritysکوhtaista enimmäisrajaa valvotaan yhden yrityksen tasolla. Tuen tavoitteen mukaisen kohdentumisen takia käytön valvonta on perusteltu toimenpide. Sillä estetään tilanne, jossa tiiviissä sidossuhteessa oleville yrityksille myönnetty de minimis –tuki valuisi esimerkiksi emoyrityksen hyväksi ja vääristäisi kilpailua.

Solatie Dina
Itä-Lapin kuntayhtymä